

30.07.2018

T.C.
DANIŞTAY
ON BEŞİNCİ DAİRE

Esas No : 2016/10390
Karar No : 2018/2765

Vekilleri : Av. Olgun Tuncay Ayvaci
İzmir Cd. Elgün Sk. 8/13 Kızılay Çankaya/ANKARA

Davalı : Gümrük ve Ticaret Bakanlığı

Vekili : Av. Gökçen Aygün - Aynı Yerde

Davanın Özeti : 07.10.2016 tarihli ve 29850 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gümrük Genel Tebliğinin (Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği) (Seri No: 6); 5: maddesinin 1. ve 3. fıkraları, 20. maddesi, 22. maddesinin 1. fıkrasının (h) ve (k) bentleri ile Geçici 1. maddesinin iptali istenilmektedir.

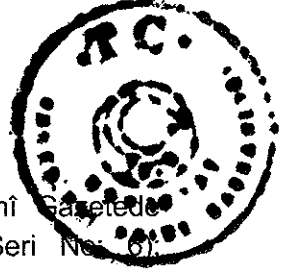
Savunmanın Özeti : 4458 sayılı Gümrük Kanununun 10/1-c. maddesinde yer alan düzenlemenin yetkilendirilmiş gümrük müşavirleriyle ilgili olarak idareye düzenleme ve takdir yetkisi verdiği, yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinin kamu görevlilerine ait birtakım kamusal görev ve yetkilerle donatılmış bulundukları, bu nedenle idarenin bu hususlarda müessseseyi düzenleyici ve ıslah edici düzenlemelerde bulunmasının doğal olduğu, idarenin bu düzenleme yetkisini üst düzenleyici normlara uygun olarak kullandığı, davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hakimi : Zafer Özbek

Düşüncesi : Kamusal fonksiyon ifa eden yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinin görev, yetki ve yükümlülükleri ile ilgili olarak idarenin kanundan kaynaklanan düzenleme yetkisine sahip bulunduğu, görevin nitelikleri, devletin ve toplumun güncel ihtiyaçları gözönüne alınarak idarenin bu hususta her zaman düzenleme yapabileceği, idarenin bu hususlarda düzenleme yapabilmek için yönetmelik ve tebliğ çıkarabileceği, dava konusu edilen düzenlemenin kazanılmış haklar ve normlar hiyerarşisi ilkesine aykırılık oluşturmayacağı gerekçesiyle davanın reddi düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı : Demet Ünal

Düşüncesi

:Dava; 07.10.2016 tarihli ve 29850 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gümrük Genel Tebliğinin (Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği) (Seri No: 6), "Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirinin Sahip Olması Gereken Nitelikler" başlıklı 5. maddesinde yer alan "11 inci maddede belirlenen tespit işlemlerini yapacak gümrük müşavirinin yetkilendirilmiş gümrük müşaviri olabilmesi için Gümrük Yönetmeliğinin 576 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan niteliklere sahip olması gerekir" ibaresi ile "şirket ortağı yetkilendirilmiş gümrük müşavirinin 11 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan tespit işlemlerini yapabilmesi için şirketteki hisselerinin en az %20 olması gerekir" ibaresinin, "Gümrük Müşavir Yardımcısı ve Stajyer Çalıştırma" başlıklı 20. maddesinde yer alan "Yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri yanlarında gümrük müşavir yardımcısı veya stajyer çalıştırabilirler, birinci fıkra da belirtilen gümrük müşavir yardımcıları; sigortalı olarak çalıştığı yetkilendirilmiş gümrük müşaviri veya yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği firması adına AN6, AN8 ve AN9 tespit işlemlerinde sayım tutanağını imzalayabilir, bizzat yetkilendirilmiş gümrük müşaviri tarafından işlem yapılmasına ilişkin özel düzenleme olmaması kaydıyla antrepoya eşya alınmasına ve çıkarılmasına ilişkin tespit işlemlerinde kullanılması öngörülen mühür ve kaşeleri kullanabilir, gerekli meşruhatı verebilir, bu kişilerin yaptıkları işlemlerden doğacak mali sorumluluk yanında çalıştıkları yetkilendirilmiş gümrük müşavirine aittir, düzenlenecek sayım tutanaklarında eşyanın antrepoya alınmasına ilişkin antrepo beyannamesinin sayı ve tarihine, eşya cinsine ve kap sayısına yer verilir, birinci fıkra da belirtilen kişilerin yetkilendirilmiş gümrük müşaviri ile aynı Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü ve Gümrük Müşavirleri Derneğine kayıtlı olmaları gerekir, birinci fıkra da belirtilen gümrük müşavir yardımcılarının aranan şartları taşıdığını tevsik edici belgeler ile imza örneklerinin yetkilendirilmiş gümrük müşaviri tarafından görevlendirildiği antreponun bağlı bulunduğu gümrük idaresine ibrazı gerekir, yetkilendirilmiş gümrük müşaviri yanında gümrük müşavir yardımcısı veya stajyer statüsünde çalışmaya başlayan kişilerin çalışma sürelerinin tespit ve takibinde gümrük müşavirleri yanında çalışan gümrük müşavir yardımcısı ve stajyerlere ilişkin usul ve esaslar uygulanır, yetkilendirilmiş gümrük müşaviri tarafından antrepoda görevlendirilen gümrük müşavir yardımcısı mesleki faaliyetini yerine getiremeyeceği ölüm, meslekten çıkarılma, izin, hastalık ve benzeri durumlarda otuz gün süre ile sınırlı olmak şartıyla yetkilendirilmiş gümrük müşavirinin ortak olduğu yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği firmasında çalışan bir başka gümrük müşavir yardımcısı görevlendirilebilir, bu durumda yetkilendirilmiş gümrük müşaviri tarafından beşinci fıkraya uygun olarak gerekli bildirim gümrük idaresine yapılır" düzenlemesinin, "Sorumluluk" başlıklı 22. maddesinde yer alan "birden fazla genel antrepo ile tespit sözleşmesi imzalanması durumunda her bir antrepo için en az bir gümrük müşavir yardımcısı görevlendirmek" ibaresi ile "bağlı bulunan Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü dışındaki gümrük idarelerinin denetimi altındaki antrepolarla tespit sözleşmesi yapmamak " ibaresinin, "Geçiş Hükümü" başlıklı Geçici Madde 1' de yer alan "Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce düzenlenmiş sözleşmeler Gümrük Genel Tebliği (Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği) (Seri No:2) kapsamında 31/12/2016 tarihine kadar geçerlidir, Gümrük Genel Tebliği (Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği) (Seri No:2) çerçevesinde verilen yetki belgeleri 31/12/2016 tarihine kadar geçerlidir, bu tarihe kadar yenileme başvurusunda bulunulmaması durumunda mevcut belgeler hükümsüz sayılır ve ayrıca sistem üzerinden iptal edilir, yenileme başvurularının değerlendirilmesi aşamasında başvuru sahiplerinin 5 inci maddede yer alan koşulları taşıyıp taşımadıkları kontrol edilir, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce gerçekleştirilen iş akıtları 31/12/2016 tarihine kadar 20 nci maddenin birinci fıkrası hükümlerine uygun hale getirilir, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce kurulmuş bulunan yetkilendirilmiş

gümrük müşavirliği şirketleri ortaklık yapısı 31/12/2016 tarihine kadar 5 inci maddenin *İktisadi ve üçüncü fıkralarına uygun hale getirilir*" düzenlemesinin iptali istemiyle açılmıştır.

4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 18.6.2009 tarih ve 5911 sayılı Yasa'nın 3. maddesiyle değişik 10. maddesinin 1. fıkrasının (c) bendinde, gümrük idaresinin gümrük mevzuatının doğru olarak uygulanması için gerekli gördüğü bütün önlemleri alabileceği, bu çerçevede, eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasına ilişkin gerekli gördüğü bir kısım tespit işlemlerinin, belirleyeceği niteliklere sahip gümrük müşavirleri eliyle yürütülmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemeye yetkili olduğu hükme bağlanmış; 227. maddesinde de Gümrük müşavir yardımcısı olabilecek kişilerin taşınması gereken nitelikler ayrıntılı şekilde düzenlenmiştir.

3.6.2011 tarih ve 640 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2/n maddesinde gümrük müşaviri ve yardımcılarıyla yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak ve denetlemek Gümrük ve Ticaret Bakanlığının görevleri arasında sayılmış, Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün görevlerinin düzenlendiği 7.maddesinin (n) fıkrasında da gümrük müşaviri ve yardımcılarını ile yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerine ilişkin iş ve işlemleri yürütmek görevleri arasında sayılmıştır.

4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun verdiği bu yetkiye dayalı olarak davalı idare tarafından 07.10.2009 tarih ve 27369 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Gümrük Yönetmeliği ile "Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği" kurumu oluşturulmuş ve bu oluşum 30.06.2015 tarih ve 29402 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan yönetmeliğin 16/h maddesi uyarınca mülga olmuş; 07.10.2016 tarihli ve 29850 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Gümrük Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 31. maddesiyle ana yönetmeliğin 575. maddesi, 32. maddesiyle de 576. maddesi yeniden düzenlenerek Yönetmelikte yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerine yer verilmiştir.

Anılan yönetmeliğin 30. maddesiyle yeniden düzenlenen 574. maddede, "(1) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviri, Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine istinaden ekonomik etkili gümrük rejimleri, nihai kullanım, basitleştirilmiş usul uygulamaları ve diğer gümrük işlemlerinin doğru olarak uygulanmasını sağlamak için Bakanlıkça belirlenen tespit işlemlerini yapmak üzere yetkilendirilen ve 576 ncı maddede belirtilen şartları taşıyan gümrük müşaviridir." (2) Birinci fıkra da geçen tespit işlemlerine ilişkin usul ve esaslar ile yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinin çalışma usul ve esasları Bakanlıkça yayımlanan tebliğ ve genelgelerle belirlenir." şeklinde; 31. maddesiyle düzenlenen 575. maddede, "(1) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri, yapmış oldukları tespit işlemleri ve bunlara ilişkin düzenlenen raporların ve onayladıkları EUR.1/EUR.MED ve A.TR dolaşım belgelerinin doğruluğundan sorumludur. Yaptıkları tespit işlemleri ve bunlara ilişkin raporların doğru olmaması halinde, tespit işleminin kapsamı ile sınırlı olmak üzere, ziyaa uğratılan vergilerden ve kesilecek cezalardan yükümlü ile birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludurlar." şeklinde; 32. maddesiyle değişik 576. maddesinde de "Yetkilendirilmiş gümrük müşavirinin sahip olması gereken nitelikler, a) Kanunun 228 inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri ile geçici 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca gümrük müşavirliği izin belgesine sahip olmak ya da Kanunun 228 inci maddesinin birinci fıkrası ile geçici 5 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkrası uyarınca hak sahibi olup, en az yedi yıl süre ile gümrük müşavirliği izin belgesine sahip olmak, b) Son beş yıl içinde Kanunun geçici 6 ncı maddesi uyarınca kesinleşmiş geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma cezası almamış olmak, c) Dolaylı temsil suretiyle gümrük idarelerinde iş takip etmemek ve bu amaçla kurulmuş tüzel kişilere ortak olmamak, ç) Tespit işlemlerinin yapılacağı kişiler ve antrepo işleticileri ile ortaklık ve çalışan statüde ilişkisi bulunmamak, d) Kanunun geçici 6 ncı maddesi uyarınca birden fazla geçici

T.C.
DANIŞTAY
ON BEŞİNCİ DAİRE

Esas No : 2016/10390
Karar No : 2018/2765

olarak mesleki faaliyetten alıkoyma cezası almamış olmak, e)Ertelenmiş, hükmün açıklanmasını geriye bırakılmış, para cezasına veya tedbire çevrilmiş ya da affa uğramış olsalar bile kaçakçılık, zimmet, ihtilas, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflâs, yalan yere şahadet, suç tasnii, iftira, resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, devlet sırlarını açığa vurma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama, vergi kaçakçılığı veya vergi kaçakçılığına teşebbüs suçlarından ceza almamış olmak, f) 4458 sayılı Kanunun geçici 6 ncı maddesi uyarınca son üç yıl içerisinde üçten fazla uyarma veya kınama cezası almamış olmak, g) En az dört yıllık lisans eğitimi veren hukuk, iktisat, siyasal bilgiler, işletme, iktisadi ve idari bilimler fakülteleriyle bunlara denkliği yetkili makamlarca kabul olunan yurt içi ya da yurt dışındaki öğrenim kurumlarından birinden mezun olmak, ğ) Altmış beş yaşını doldurmamış olmak. (2) Birinci fıkrada sayılan niteliklere sahip olan gümrük müşaviri gerekli evraklarla Bakanlığa müracaat eder. Bakanlıkça yapılan değerlendirme sonucunda düzenlenmesi uygun bulunan Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği Yetki Belgesinin geçerlilik süresi 3 yıldır. Bu süre birinci fıkranın (ğ) bendinde yer alan nitelik dikkate alınarak daha kısa belirlenir.” şeklinde düzenleme yapılmıştır.

Yukarıda yazılı hükümlerin birlikte değerlendirilmesinden; yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği müessesesinin düzenlenmesinde, bürokratik işlemlerin azaltılması, gümrük işlemlerinin daha hızlı sürede sonlandırılması ve böylelikle vatandaşa daha kaliteli ve etkili kamu hizmeti sunulması ile birlikte teknik bilgi ve uzmanlık gerektiren gümrük mevzuatının doğru olarak uygulanmasını temine ilişkin faaliyetlerin etkili biçimde sürdürülmesinin hedeflendiği görülmüştür.

Kanun koyucunun yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinin yürüttükleri hizmeti kamusal hizmet niteliğinde gördüğü, idarenin daha önce devlet memurlarına yaptırdığı bir çok gümrük işlemini, bilgi, tecrübe ve güven esasına dayalı olarak yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerine devrettiği, bu hizmeti yürüten yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinin, dolaylı temsil suretiyle faaliyet gösteren gümrük müşavirleri ile tespit işlemini yaptığı yükümlülerden bağımsız olarak faaliyet göstermesinin amaçlandığı anlaşılmıştır.

Yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinin görev tanımı ve özellikleri ile üstlenmiş oldukları görev ve yükümlülükleri dikkate alındığında, yukarıda belirtilen yetki kapsamında bu göreve atanacaklarda hizmetin gereklerine uygun aranılacak nitelikleri belirleme konusunda takdir yetkisine sahip olan idarece, bu meslek gurubunun 4458 sayılı Yasanın 227. maddesinde gümrük müşavirliği için öngörülen eğitim şartı dahil diğer şartları taşımaları yanında, gümrük işlerinde gümrük müşavirlerine göre daha fazla yetkiyle donatılmış olan bu meslek mensupları için disiplin ve yaş gibi koşullar ile birlikte gümrük işlemlerinin sağlıklı ve etkili bir şekilde yürütülmesi ve adına hareket edilenlerin zarar görmemesi için yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri üzerinde etkin denetim sağlanabilmesi açısından belgelerin belirli süreyle verilmesine yönelik hizmet gerekleri ve kamu yararı gözetilerek düzenlemeler yapılmıştır.

Anılan yönetmelik hükümlerine dayalı olarak Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği 6 Seri Nolu Gümrük Genel Tebliği 07.10.2016 tarihli ve 29850 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe konulmuş olup, davacı anılan Tebliğin yukarıda yer verilen madde ve ibarelerinin iptalini istemektedir.

4458 sayılı Kanun uyarınca çıkarılmış bulunan Gümrük Yönetmeliğinin 574, 575, 576, 577 ve 578. maddelerinde yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinin sahip olmaları gereken nitelikler, sorumlulukları, uygulanacak cezalar ve yetki belgelerinin geri alınması gibi hususlara yer verilmiş ve yukarıda madde hükümlerinin yer aldığı Kanun ve Yönetmelik hükümlerine dayanılarak anılan hükümlere paralel hükümler de içeren Gümrük Genel Tebliği (Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği) (Seri No:6) ile de yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri tarafından yapılacak tespit

işlemleri ve sorumlulukları ile sözleşmelerin niteliği ve şekli gibi yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği müessesesine ilişkin usul ve esaslar ayrıntılı olarak düzenlenmiş; anılan Tebliğin geçici 1. maddesinde de geçiş hükümlerine yer verilmiş olup, dayanağı yasa ve yönetmelik hükümlerine aykırılık oluşturmadığı sonucuna ulaşılan tebliğin iptali istenilen madde ve ibarelerinde de hukuka aykırılık görülmemiştir.

Diğer yandan davacı anılan düzenlemelerle kazanılmış hakkının ihlal edildiğini ileri sürmekteyse de, objektif hukuki düzenlemelerden kazanılmış bir hak doğduğunu ileri sürebilmek için yürürlükteki hukuk kurallarına göre yapılıp tamamlanmış olan bir hukuki işlemde doğan subjektif hakkın bulunması gerekir. Bir statüye bağlı olarak ileriye dönük beklenen haklar ise bu nitelikte kabul edilmemekte olup, olayda da ortada kazanılmış bir hakkın ihlali söz konusu olmadığından davacının bu yöndeki iddiasında isabet görülmemiştir.

Öte yandan, dava devam ederken dava konusu Tebliğin geçici 1. maddesinde (7) seri nolu Tebliğle yapılan değişiklikle daha önce bu işi yapanlar yönünden kazanılmış haklar kapsamında uyum süresi uzatılmıştır.

Açıklanan nedenlerle davanın reddi yolunda karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onbeşinci Dairesince, Tetkik Hakiminin açıklamaları dinlenip, dosyadaki belgeler incelenerek gereği görüldü:

Dava; 07.10.2016 tarihli ve 29850 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gümrük Genel Tebliğinin (Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği) (Seri No: 6); "Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirinin Sahip Olması Gereken Nitelikler" başlıklı 5. maddesinin 1. ve 3. fıkralarında yer alan "(1) 11 inci maddede belirlenen tespit işlemlerini yapacak gümrük müşavirinin yetkilendirilmiş gümrük müşaviri olabilmesi için Gümrük Yönetmeliğinin 576 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan niteliklere sahip olması gerekir, (3) şirket ortağı yetkilendirilmiş gümrük müşavirinin 11 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan tespit işlemlerini yapabilmesi için şirketteki hisselerinin en az %20 olması gerekir" ibaresinin, "Gümrük Müşavir Yardımcısı ve Stajyer Çalıştırma" başlıklı 20. maddesinde yer alan "(1) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri yanında gümrük müşavir yardımcısı veya stajyer çalıştırabilirler.(2) Birinci fıkrada belirtilen gümrük müşavir yardımcısı;a) Sigortalı olarak çalıştığı yetkilendirilmiş gümrük müşaviri veya yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği firması adına AN6, AN8 ve AN9 tespit işlemlerinde sayım tutanağını imzalayabilir,b) Bizzat yetkilendirilmiş gümrük müşaviri tarafından işlem yapılmasına ilişkin özel düzenleme olmaması kaydıyla antrepoya eşya alınmasına ve çıkarılmasına ilişkin tespit işlemlerinde kullanılması öngörülen mühür ve kaşeleri kullanabilir, gerekli meşruhatı verebilir. Bu kişilerin yaptıkları işlemlerden doğacak mali sorumluluk, yanında çalıştıkları yetkilendirilmiş gümrük müşavirine aittir.(3) Düzenlenecek sayım tutanaklarında, eşyanın antrepoya alınmasına ilişkin antrepo beyannamesinin sayı ve tarihine, eşya cinsine ve kap sayısına yer verilir.(4) Birinci fıkrada belirtilen kişilerin yetkilendirilmiş gümrük müşaviri ile aynı Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü ve Gümrük Müşavirleri Derneğine kayıtlı olmaları gerekir.(5) Birinci fıkrada belirtilen gümrük müşavir yardımcılarının aranan şartları taşıdığını tevsik edici belgeler ile imza örneklerinin, yetkilendirilmiş gümrük müşaviri tarafından görevlendirildiği antreponun bağlı bulunduğu gümrük idaresine ibrazı gerekir.(6) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviri yanında gümrük müşavir yardımcısı veya stajyer statüsünde çalışmaya başlayan kişilerin çalışma sürelerinin tespit ve takibinde gümrük müşavirleri yanında çalışan gümrük müşavir yardımcısı ve stajyerlere ilişkin

usul ve esaslar uygulanır. (7) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviri tarafından, a) uyarınca görevlendirilen gümrük müşavir yardımcısı mesleki faaliyetini yerine getiremeyeceği tüm meslekten çıkarılma, izin, hastalık ve benzeri durumlarda otuz gün süre ile sınırlı olmak suretiyle yetkilendirilmiş gümrük müşavirinin ortak olduğu yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği firmasında çalışan bir başka gümrük müşavir yardımcısı görevlendirilebilir. Bu durumda yetkilendirilmiş gümrük müşaviri tarafından beşinci fıkraya uygun olarak gerekli bildirim gümrük idaresine yapılır. " düzenlenmesinin, "Sorumluluk" başlıklı 22. maddesinin 1. fıkrasının (h) ve (k) bentlerinde yer alan " (h) birden fazla genel antrepo ile tespit sözleşmesi imzalanması durumunda her bir antrepo için en az bir gümrük müşavir yardımcısı görevlendirmek, (k) bağlı bulunulan Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü dışındaki gümrük idarelerinin denetimi altındaki antrepolarla tespit sözleşmesi yapmamak " ibaresinin, "Geçiş Hükümü" başlıklı **Geçici 1. maddesinde** yer alan "(1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce düzenlenmiş sözleşmeler Gümrük Genel Tebliği (Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği) (Seri No:2) kapsamında 31/12/2016 tarihine kadar geçerlidir, (2) Gümrük Genel Tebliği (Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği) (Seri No:2) çerçevesinde verilen yetki belgeleri 31/12/2016 tarihine kadar geçerlidir, bu tarihe kadar yenileme başvurusunda bulunulmaması durumunda mevcut belgeler hükümsüz sayılır ve ayrıca sistem üzerinden iptal edilir, yenileme başvurularının değerlendirilmesi aşamasında başvuru sahiplerinin 5 inci maddede yer alan koşulları taşıyıp taşımadıkları kontrol edilir, (3) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce gerçekleştirilen iş akitleri 31/12/2016 tarihine kadar 20 nci maddenin birinci fıkrası hükümlerine uygun hale getirilir, (4) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce kurulmuş bulunan yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği şirketleri ortaklık yapısı 31/12/2016 tarihine kadar 5 inci maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarına uygun hale getirilir" düzenlenmesinin iptali istemiyle açılmıştır.

4458 sayılı Gümrük Kanununun 10/1-c. maddesinde; "Müsteşarlık, gümrük mevzuatının doğru olarak uygulanması için gerekli gördüğü bütün önlemleri alır. Bu çerçevede, eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasına ilişkin gerekli gördüğü bir kısım tespit işlemlerinin, belirleyeceği niteliklere sahip gümrük müşavirleri eliyle yürütülmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemeye yetkilidir." düzenlemesi yer almaktadır.

Bahsi geçen Kanun uyarınca çıkarılmış bulunan Gümrük Yönetmeliğinin 574, 575, 576, 577 ve 578. maddelerinde yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinin sahip olmaları gereken nitelikler, sorumlulukları, uygulanacak cezalar ve yetki belgelerinin geri alınması gibi hususlar düzenlenmiş, ayrıca, yukarıda bahsi geçen Kanun ve Yönetmelik hükümleri uyarınca çıkarılmış bulunan Gümrük Genel Tebliği (Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği) (Seri No:6) ile de yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği müessesesine ilişkin usul ve esaslar ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

Dava konusu Tebliğin 5. maddesinin 1. fıkrası incelendiğinde:

İdarelerin yönetmelik ve daha alt düzenleyici işlemler ile düzenleme yetkisinin yasama organının çizdiği sınırlar içinde, başta Anayasa olmak üzere, kanun, tüzük gibi üst hukuk normlarına aykırı olmamak kaydı ve şartına bağlı olarak gerçekleşebileceği, öğretide de türevsel bir yetki olarak kabul edilen idarelerin düzenleme yetkisinin, üst normlarla getirilen hükümleri kısıtlayacak bir şekilde kullanılamayacağı, daha üst normlarla yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerine tanınan yetkilerde Tebliğ ile sınırlamalara gidilemeyeceği ve yine üst normlarda bulunmayan sorumluluk ve yükümlülüklerin Tebliğ ile getirilemeyeceği açıktır.

Ancak, bahse konu Tebliğin 5. maddesinin 1. fıkrası hükmü; yetkilendirilmiş gümrük müşavirinin tanımını yaparak Gümrük Yönetmeliği 576. maddeye atıfta bulunmakta, olup, Yönetmelikte yer alan hükümlerin tekrarı olan, daha üst normlarla yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerine tanınan yetkilerde sınırlamalara gitmeyen ve yine üst normlarda bulunmayan

sorumluluk ve yükümlülükler getirmeyen söz konusu Tebliğ hükmünde kamu yararı ve hizmet gerekleri bakımından hukuka aykırılık görülmemiştir.

Dava konusu Tebliğin 5. maddesinin 3. fıkrası, 20. maddesi, 22. maddesinin 1. fıkrasının (h) ve (k) bentleri ile **Geçici 1. maddesi** maddesi incelendiğinde:

4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun verdiği yetkiye dayalı olarak davalı idare tarafından 07/10/2009 günlü, 27369 (mükerrer) sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Gümrük Yönetmeliği ile "Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği" kurumu oluşturulmuş, anılan Yönetmeliğin, dava konusu Tebliğ ile aynı tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 30. maddesi ile yeniden düzenlenen mülga 574. maddesinde; yetkilendirilmiş gümrük müşaviri, 4458 sayılı Kanunun 10. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine istinaden ekonomik etkili gümrük rejimleri, nihai kullanım, basitleştirilmiş usul uygulamaları ve diğer gümrük işlemlerinin doğru olarak uygulanmasını sağlamak için Bakanlıkça belirlenen tespit işlemlerini yapmak üzere yetkilendirilen ve 576. maddede belirtilen şartları taşıyan gümrük müşaviri olarak tanımlanmış, bu fıkra da geçen tespit işlemlerine ilişkin usul ve esaslar ile yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinin çalışma usul ve esaslarının Bakanlıkça yayımlanan tebliğ ve genelgelerle belirleneceği kurala bağlanmıştır.

Bilindiği gibi; normlar hiyerarşisinde yasalardan sonra gelen yönetmelikler bir yasa hükmüne dayalı olarak hazırlanır ve yasa hükümlerine açıklık getirilmesi suretiyle bu yasa hükümlerinin uygulamaya geçirilmesi amaçlanır. Diğer yandan, normlar hiyerarşisindeki düzenleme soyuttan somuta doğru kademeli bir sistem içermektedir. Yasa koyucu düzenleyeceği konularda genel prensipleri belirler ve bunun uygulanmasını yürütmeye, bir başka ifadeyle idarelere bırakır. Bu asli düzenleme yetkisinin yasama organına ait olmasının doğal bir sonucudur.

İdareler, normlar hiyerarşisine aykırı olmayacak şekilde, kamu hizmetlerini yerine getirmede etkinliğin sağlanması için gerekli önlemleri alma, bu kapsamda düzenleyici işlemler yapma yetkisine sahip olduklarından, kamu hizmetlerinin hangi koşullar altında ve nasıl yürütüleceğini önceden saptamak her zaman mümkün olmadığı için, gelişen durumlara göre ortaya çıkan ihtiyaçları karşılayabilmek amacıyla yönetmeliklerle ve daha alt düzenleyici işlemler olan tebliğ ve genelgelerle düzenleme yapmak hususunda takdir yetkisine sahip bulunmaktadır.

Ancak, idarelerin yönetmelik ve daha alt düzenleyici işlemler ile düzenleme yetkisi yasama organının çizdiği sınırlar içinde, başta Anayasa olmak üzere, kanun, tüzük gibi üst hukuk normlarına aykırı olmamak kayıt ve şartına bağlı olarak gerçekleşebilir. Öğretide de türevsel bir yetki olarak kabul edilen idarelerin düzenleme yetkisinin, üst normlarla getirilen hükümleri kısıtlayacak bir şekilde kullanılamayacağı İdare Hukukunun en temel prensiplerindendir. Mevzuat yapma tekniği açısından da, idarenin yasayla kendisine verilmiş olan görevleri idari metinlerle düzenlerken, bu görevlerin gerektirdiği teknik detayların belirlenmesi noktasında da, takdir hakkına sahip olduğu, ancak bu takdir hakkının keyfiyeti ifade etmediği açık olup, kamu yararı ve kamu düzenine uygun olarak kullanılması gerektiği tartışmasızdır.

Dava konusu Tebliğ hükümleri ile düzenlenen hususların ise üst normlarla, yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerine tanınan yetkilerde sınırlamalara giden ve yine üst normlarda bulunmayan sorumluluk ve yükümlülükler getiren hususlar olduğu dikkate alındığında, tebliğ ile düzenlenemeyecekleri açık olup, bu nedenle dava konusu düzenlemede hukuka uygunluk bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle; 07.10.2016 tarihli ve 29850 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan

T.C.
DANIŞTAY
ON BEŞİNCİ DAİRE

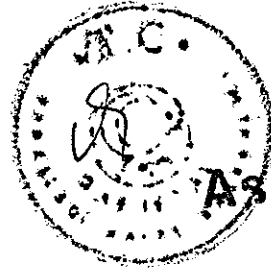
Esas No : 2016/10390
Karar No : 2018/2765

Gümrük Genel Tebliğinin (Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği) (Seri No: 6) 5. maddesinin 1. fıkrası yönünden davanın **REDDİNE**, 07.10.2016 tarihli ve 29850 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Gümrük Genel Tebliğinin (Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği) (Seri No: 6) 5. maddesinin 3. fıkrası, 20. maddesi, 22. maddesinin 1. fıkrasının (h) ve (k) bentleri ile Geçici 1. maddesinin **İPTALİNE**, dava kısmen ret kısmen iptal ile sonuçlandığından aşağıda dökümü yapılan toplam 286,90 TL yargılama giderinin yarısı olan 143,45 TL'nin davacı üzerinde bırakılmasına, 143,45 TL yargılama giderinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 1.980,00 TL vekalet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, 1.980,00 TL vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine, artan posta ücretinin istemi halinde taraflara iadesine, bu karara karşı tebliğ tarihini izleyen otuz (30) gün içinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu nezdinde temyiz yolu açık olmak üzere, 20/03/2018 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Kırdar	İbrahim	H. Neşe	Süleyman Hilmi	İbrahim
ÖZSOYLU	BERBEROĞLU	SARI	AYDIN	TOPUZ

Yargılama Giderleri

Yargılama Harçları : 183,90 TL
Posta Ücreti + : 103,00 TL
Toplam : 286,90 TL

Aşlı Gibidir

